

पुलाकाः मर्तोष्मणाभक्तसिक्थवन्नष्टबीजभावाः पूतिधान्यमितियावत् पुत्तिकाः मशकाः कारणं सुखादिहेतुः ॥ ७ ॥ शुभप्रज्ञाहेतुरपि धर्मएव चेत्तत्र प्रवृत्तिरपि पूर्वकर्मायत्नेति किंपुरुषकारेणेत्याशंक्याह सु
 शीघ्रमिति विधानं प्राक्कर्म श्रान्तं यतमानं अनुधावति फलप्रदानेनानुसरति अन्वयमुक्त्वा व्यतिरेकमाह शेते इति येन येन यथा कृतं तं तं प्रति तथा प्राक्कर्म फलदमफलदं च भवति ॥ ८ ॥ कर्मप्राचीनं छायेव अनुवि
 धीयते पुरुषेण स्वस्थानुकूलं क्रियते अनादौ संसारे नंतानां स्रतामस्रतां वा कर्मणामहं पूर्वमहं पूर्वमिति स्पर्धया स्वस्वफलदानाय युगपदुपस्थितानां यदेव कर्म अ विकलः पुरुषकारो नुगृह्णाति तदेव प्रभवतीत्यर्थः ॥ ९ ॥
 येमेति भुंक्ते इति वर्तमानार्थलट्प्रयोगेण ऐहिकभोगे एष प्राक्कर्मणः प्राबल्यं न त्वामुष्मिकभोगार्थायां यज्ञादिप्रवृत्तौ विधिप्रतिषेधशास्त्रानर्थक्यापत्तेरित्यर्थः नित्यं अपरिहार्यं ॥ १० ॥ स्वकर्मणः फलं स्वर्गपश्वादि

पुलाका इव धान्येषु पुत्तिका इव पक्षिषु ॥ तद्विधास्ते मनुष्याणां येषां धर्मो न कारणं ॥ ७ ॥ सुशीघ्रमपि धावंतं विधानमनुधावति ॥ शेते सहशयानेन येन येन यथा
 कृतं ॥ ८ ॥ उपतिष्ठति तिष्ठंतं गच्छंतं मनुगच्छति ॥ करोति कुर्वतः कर्मच्छायेवानुविधीयते ॥ ९ ॥ येन येन यथा यद्यत्पुनराकर्म समीहितं ॥ तत्तदेकतरो भुंक्ते नित्यं वि
 हितमात्मना ॥ १० ॥ स्वकर्मफलनिक्षेपं विधानपरिरक्षितं ॥ भूतग्राममिमं कालः समंतात्परिकर्षति ॥ ११ ॥ अचोद्यमानानि यथा पुण्याणि च फलानि च ॥
 स्वकालं नातिवर्तते तथा कर्मपुराकृतं ॥ १२ ॥ संमानश्चावमानश्चलाभालाभौक्षयोदयौ ॥ प्रवृत्तानि विवर्तते विधानां ते पुनः पुनः ॥ १३ ॥ आत्मनाविहितं दुः
 खमात्मनाविहितं सुखं ॥ गर्भशय्यामुपादाय भुज्यते पौर्वदेहिकं ॥ १४ ॥ बालो युवा च वृद्धश्च यत्करोति शुभा शुभं ॥ तस्यांतस्यामवस्थायांतत्फलं प्रतिपद्यते ॥
 ॥ १५ ॥ यथा धेनुसहस्रेषु वत्सो विदति मातरं ॥ तथा पूर्वकृतं कर्म कर्तारमनुगच्छति ॥ १६ ॥ समुन्नमग्रतो वस्त्रं पश्चान्छुध्यति कर्मणा ॥ उपवासैः प्रतप्तानां दी
 र्घसुखमनंतकं ॥ १७ ॥ दीर्घकालेन तपसा सेवितेन तपोवने ॥ धर्मनिर्धूतपापानां संपद्यंते मनोरथाः ॥ १८ ॥ शकुनानामिवाकाशे मत्स्यानामिव चोदक्रे ॥
 पदं यथानदृश्येत तथा ज्ञानविदांगतिः ॥ १९ ॥

तदेव निक्षेपरूपं विधानेन कर्मजस्यादृष्टेन रक्षितं गौणकर्मी भूतं भूतयामं प्रतिकालः समनुकर्षति ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ समुन्नंजलेन छिन्नं उदीच्छेदनेन स्य निष्ठायां रूपं संयुक्तमिति पाठे मलेने
 ति शेषः संस्थिन्नमिति पाठे स्वेदेन मलिनं कर्मणा क्षालनने उपवासः विषयत्यागः अनंतकं सुखं मोक्षः ॥ १७ ॥ मनोरथाः ज्ञानलाभविप्रयाः ॥ १८ ॥ प्राप्तज्ञानानकार्यं ब्रह्मलोकं गच्छंति किंतु न तस्य प्राणा उक्ता मं
 त्यत्रैव समवनीयं तदिति तत्त्वविदः प्राणादीनां प्रलयस्य शुद्धे प्रत्यगात्मन्येव श्रवणादात्मा च न द्रष्टुं योग्य इत्याशयेनाह शकुनानामिति ज्ञानविदां ब्रह्मविदां मतिः परायणं ब्रह्मैवेत्यर्थः ब्रह्मविद्वत्सैव भवतीति श्रुतेः ॥ १९ ॥